

Aan: Deputaten Hoger Beroep
P/a:

Per email: hogerberoep@gkv.nl;

WP1, 28 maart 2020

Betreft: reactie op uw afwijzing d.d. 25 februari jl.

Geachte leden van deputaten Hoger Beroep,

We willen u bedanken voor uw antwoord op ons verzoek om enkele vragen over de werking van het kerkrecht te beantwoorden.

U zult begrijpen dat het antwoord voor ons enigszins teleurstellend was. Toch kunnen wij uw antwoord wel plaatsen binnen wat we de afgelopen jaren steeds opnieuw hebben zien gebeuren.

In uw afwijzende reactie wordt allereerst een formele reden gegeven. U geeft aan dat u slechts een adviesorgaan bent voor de generale synode en dus in dienst van haar opereert. U omschrijft uw rol als voorlichtend en gericht op deskundigheidsbevordering van deputaatschappen van classes en particuliere synodes. We hopen dat u werk maakt van die taak, want we kunnen niet anders dan concluderen dat kerkenraden en visitatoren geen enkele notie van kerkrecht hebben. Wij kunnen u in uw omschrijving slechts deels volgen, want deputaten staan in dienst van de kerken. Het blijft daarmee onduidelijk waarom u uw taak beperkt tot het voorlichten van ambtsdragers (en dan alleen maar deputaatschappen) en waarom die kennis aan kerkleden onthouden wordt. Of bent u de mening toegedaan dat u wellicht anderen voor de voeten kunt lopen als u heldere antwoorden geeft? Overigens is het van belang om op te merken dat wij u niet om een advies hebben gevraagd, wij hebben u gevraagd ons te informeren over de werking van het kerkrecht. Om die reden vragen we u dan ook uw besluit om de vragen niet te beantwoorden te heroverwegen. De verkregen informatie gebruiken wij om in te schatten of het kerkrecht een eerlijke kans biedt of niet. We hopen nog steeds van wel.

Als tweede belangrijke grond voor afwijzing geeft u aan dat onze overweging u in de weg zit. Wij hebben u eerlijk aangegeven wat onze overweging is. We hebben ook duidelijk aangegeven dat wij het liefst de weg van het kerkrecht volgen, maar die moet dan wel mogelijk zijn. Het zou voor een kennisdragend orgaan niet uit moeten maken wat de vraagsteller met de antwoorden gaat doen. In principe zou u bereid moeten zijn om vragen over de werking van het kerkrecht gewoon te beantwoorden. Dat doet u toch ook als ambtsdragers u om informatie vragen? Of bent u ergens toch bang dat u met het beantwoorden een soort keuze maakt in waar u staat? Voelt het teveel misschien teveel als het geven van een onbedoeld advies? Ook die vraag is nu onontkoombaar. Bovendien geeft u niet aan waar een kerklid met vragen zich dan wél zou kunnen vervoegen.

U geeft aan dat wij pogen onze vragen in algemene zin te stellen. We willen u erop wijzen dat het geen poging is, maar dat het uitsluitend veralgemeniseerde vragen betreft. Het zijn vragen waar een transparante commissie niet van hoeft te schrikken. Deze vragen zijn kritisch beoordeeld en bijgesteld door betrokken derden. Het zijn vragen die spelen in meerdere casussen binnen de Gkv; deze hebben we gebundeld. U zou de leden (en de kerkenraden) van de Gkv ermee van dienst zijn als u duidelijkheid kunt verschaffen in het moeras van het kerkrecht waarin kerkenraden en leden met elkaar de weg kwijt raken. Het mag toch niet langer de bedoeling zijn dat de uitkomst in alle gevallen het vertrek van kerkleden betekent? Tenzij het kerkrecht als moeras voor kerkleden bedoeld is.

Nu u in feite weigert om ons duidelijk te maken welke vraagstukken er wel en niet binnen het kerkrecht passen, wordt de weg van het kerkrecht steeds minder aantrekkelijk. We constateren dat met pijn in ons hart. Het zou dan ook fijn zijn als we alsnog met u in gesprek zouden kunnen gaan over de vragen die we u voorgelegd hebben. Onze vragen zijn namelijk best wel dringend. Het niet willen beantwoorden van vragen draagt bij aan het gevoel dat het binnen de GKv niet pluis is voor kerkleden. Met een gesprek voorkomt u dat er zaken zwart op wit zijn vastgelegd. Het ligt overigens niet in onze bedoeling om u te citeren, we willen gewoon weten welke eerlijke mogelijkheden het kerkrecht biedt. Zolang bv. vraag 2 onbeantwoord blijft, is de kerkelijke route sowieso gesloten.

Tot slot komen we terug op waar we mee begonnen. Het is kenmerkend voor de GKv dat de instanties ofwel hun verantwoordelijkheid niet oppakken, door ofwel niet te reageren of door een afwijzing te sturen. We begrijpen dat u en anderen zich mogelijk door onze vragen gedwongen voelen om op een andere manier naar medebroeders te kijken, alleen al door de vragen die gesteld worden. Dat geeft een bepaalde spanning, want het is heel confronterend. We merken ook dat men er liever de vingers niet aan brandt. Heel begrijpelijk, want het gaat altijd om en over bekenden. Maar toch we willen u de vraag voorleggen of u uw rol zo naar beste kunnen invult.

Dezelfde spanning hebben we opgemerkt bij visitatoren die meteen aangaven de rol van medebroeders niet te kunnen beoordelen, want 'we werken ook fijn met ze samen'. We hebben dezelfde spanning opgemerkt bij de leden van de ICG zodra duidelijk werd wie erin betrokken waren. We hopen dat u de overtuiging bent toegedaan dat u als deputaten wel naar eer en geweten heeft gehandeld en dat u er alles aan heeft gedaan om ook voor kerkleden een passende bescherming te willen bieden binnen het kerkrecht. Een eerste stap daartoe kan het beantwoorden van enkele vragen zijn.

In afwachting van uw reactie verblijven wij, in Christus verbonden,

met broeder- en zustergroet,

M1

G1